

75 vuotta aselevon päivästä - 75 rauhan vuotta

Tänään keskiviikkona 4.9.2019 tulee kuluneeksi 75 vuotta siitä, kun aseet vaikenivat rintamalla. Se päivä ei unohtunut veteraani-sukupolvelta koskaan. Hinta oli kova.

Mistä ihmeen syystä juuri nämä syyskuun vaihteeseen osuneet päivät ovat täynnä erilaisia merkkitapahtumia. Luonnollisesti muistamme, että Saksan hyökättyä Puolaan 1.9.1939 Britannia ja Ranska julistivat Saksalle sodan 3.9.1939. Tätä edelsi 23.8.1939 Saksan ja Neuvostoliiton välinen Molotov-Ribbentrop-sopimus. Noista päivistä on kulunut jo 80 vuotta. Tänään muistamme kuitenkin niitä miehiä, jotka saivat neuvoteltua rauhan maamme rajoille todella vaikeissa oloissa.

Suomen kansa luotti johtajiinsa ja toimi yhtenäisenä, yhteisen päämäärän hyväksi. Näin Suomi säilytti itsenäisyytensä kansan yhtenäisyyden ansiosta.

Maailmansodissa kaatui yhteensä 62 miljoonaa sotilasta ja siviiliuhrien määrä oli peräti 48 miljoonaa. Suomi menetti parhaassa työiässä olevia 95.000, siviilejä kuoli 2000, haavoittuneiden määrä lienee ollut n. 200.000. Suuresta surusta huolimatta veteraaneille aselepopäivä on silti ainut päivä mikä heidän itsensä mielestä tulee sodista aina muistaa. Rauhantulo merkitsi kärsimysten loppumista.

Suomi joutui tyytymään raskaisiin rauhanehtoihin. Laajojen maa-alueitten luovutusten lisäksi Suomelle määrättiin sotakorvaukset, jotka se maksoi ainoana valtiona maailmassa rauhanehtojen mukaisesti.

Mikään ei muuta tosiasioita. Varsin usein unohdamme, että Suomi oli viime sodissa ainut maa, jonka pääkaupunkia eivät liittoutuneitten joukot onnistuneet valtaamaan ja sota päättyi solmittuun aselepoon eikä antautumiseen. Sen ansiosta Suomi saattoi keskittyä sotavuosien jälkeen hoitamaan asioitaan itsenäisenä valtiona.

Lapinlahtelainen taiteilija, lääkintämies Kalle Halonen lähetti veljelleen Eemilille 14.10.1941 kirjeen: ”**Ja tämä kansa ei ansaitse elää, jos se nyt unohtaa nämä miehet.**” Aivan kuin kunnioituksesta näitä miehiä kohtaan Suomen rintamalla sodissa kaatuneet haudattiin kotiseurakuntien sankarihautoihin ainoana maana maailmassa. Näin olemme osoittaneet kunnioituksemme sodissa henkensä menettäneille ja onnistuneet rakentamaan rauhantietä yhtäjaksoisesti jo peräti 75 vuoden ajan.

Eilen 3.9.2019 tuli muuten kuluneeksi 119 vuotta Suomen historian pitkässä juoksussa pitkäaikaisen rauhanajan keskeisimmän takuumiehen eli Urho Kaleva Kekkonen syntymästä. Kekkonen jatkoi Mannerheimin ja Paasikiven työtä ulkosuhteiden järjestämiseksi. Toivoa sopii, että ihmiskunta hoitaisi ristiriidat edelleenkin neuvotellen, ettei sotia enää tule.

Tenho Tikkanen

Kirjoittaja toimi Rukajärven suunnan historyyhdistys ry:n puheenjohtajana v. 2009 - 2019.

Latvia	227.000	11,35 %
Liettua	353.000	14,12
Neuvostoliitto	23.200.000	13,77 %
Puola	5.600.000	16,09 %
Saksa	7.500.000	10,82 %
Suomi	97.000	2,62 %
Yhdysvallat	418.500	0,32 %
Yhteensä	62.537.700	3,16 %

Maailman johtajien kulkue tallentui videolle: Pariisissa muistetaan näyttävästi ensimmäisen maailmansodan päättymistä